

Bijlage VWO 2025

tijdvak 1
woensdag 7 mei
07.30 - 10.30 uur

Geschiedenis

Bronnenboekje

bron 1

Uit: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002154/2017-11-17>

Wet van 28 October 1954, houdende aanvaarding van een statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden

Preamble

Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten,

constaterende dat Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen in 1954 uit vrije wil hebben verklaard in het Koninkrijk der Nederlanden een nieuwe rechtsorde te aanvaarden, waarin zij de eigen belangen zelfstandig behartigen en op voet van gelijkwaardigheid de gemeenschappelijke belangen verzorgen en wederkerig bijstand verlenen, en hebben besloten in gemeen overleg het Statuut voor het Koninkrijk vast te stellen;

constaterende dat de statutaire band met Suriname is beëindigd met ingang van 25 november 1975 door wijziging van het Statuut bij rijkswet van 22 november 1975, Stb. 617, PbNA 233;

constaterende dat Aruba uit vrije wil heeft verklaard deze rechtsorde als land te aanvaarden met ingang van 1 januari 1986 voor een periode van tien jaar en met ingang van 1 januari 1996 voor onbepaalde tijd;

overwegende dat Curaçao en Sint Maarten elk uit vrije wil hebben verklaard deze rechtsorde als land te aanvaarden;

hebben besloten in gemeen overleg het Statuut voor het Koninkrijk als volgt nader vast te stellen.

bron 2

Het 6^e Kabinet van het Land Nederlandse Antillen

bron 3

Uit: <https://caribischnetwerk.ntr.nl/2018/01/28/nasleep-van-orkaan-irma-pers-op-sint-maarten-komt-in-gevaar/>

Nasleep van orkaan Irma: 'Pers op Sint Maarten komt in gevaar

Foto: Pixabay

28 januari 2018 | John Samson

DEN HAAG – The Daily Herald, inmiddels het enige dagblad dat op Sint Maarten nog wordt uitgegeven na orkaan Irma, kan amper meer zijn hoofd ophouden door de weinige advertenties. “Dat de pers op Sint Maarten in gevaar komt, dat durf ik wel te stellen,” aldus hoofdredacteur Gordon Snow.

De advertentiemarkt is behoorlijk ingezakt, omdat veel bedrijven nog dicht zijn. Ook radiostations zijn afhankelijk van advertentieopbrengsten. Wij hebben nog grotere kosten, want we zijn een groot bedrijf met iets meer dan honderd man,” vertelt Snow.

Nederland stelt ruim een half miljard euro beschikbaar voor de wederopbouw van het eiland. Steun voor de lokale media maakt daar geen deel van uit. Wat de media nu nodig hebben, zijn overbruggingskredieten voor de komende zes maanden.

Stichting Democratie en Media maakt zich zorgen over de ontwikkelingen. De belangrijkste voorwaarde voor de Nederlandse regering om geld te geven voor de wederopbouw, is de grote focus op integriteit en corruptie op Sint Maarten. Als je zo'n nadruk erop wil leggen als regering, dan moet je zeker óók investeren in de media en journalistiek, stelt directeur Nienke Venema.

Wat gaat het Nederlandse kabinet doen?

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties laat via een woordvoerder weten dat die mogelijkheden wel zijn onderzocht, maar dat er 'nog geen wettelijke basis is gevonden' om de Sint Maartense media direct te helpen.

Een overheid die direct geld uitgeeft aan de mediabedrijven en journalistiek, daar ben ik natuurlijk ook geen voorstander van. Maar er zijn bestaande constructies die zorgen dat de onafhankelijkheid van media en journalistiek toch wordt gewaarborgd, zegt Venema.

In Nederland zijn er bijvoorbeeld minstens twee onafhankelijke fondsen die, met hulp van overheidssubsidie, journalistieke innovatie en projecten helpen financieren. Ik vraag me af of het kabinet ook naar zo'n optie heeft gekeken voor Sint Maarten, en waarom zo'n constructie niet mogelijk zou zijn.

De pers hoeft niet te rekenen op steun van de Sint Maartense overheid, vanwege de begrotingstekorten, zegt Snow.

Het is nu dus erg belangrijk om steun te krijgen vanuit Nederland, zodat we personeel kunnen waarborgen. En uiteraard, dat we dat ook gewoon terugbetalen als de economie weer draait.

bron 4

Uit: Antilliaans Dagblad, vrijdag 10 maart 2023

TV-Direct toegang geweigerd

Van onze redactie

WILLEMSTAD – Een verslaggever en cameraman van TV-Direct zijn gisteren naar eigen zeggen bij het ministerie van Financiën in Pietermaai de toegang geweigerd tot een persmoment van minister Javier Silvania (MFK), als bewindsman van Gezondheid, en de Curaçaose Huisartsenvereniging (CHV).

Dat meldt TV-Direct zelf. De minister zegt desgevraagd tegen deze krant dat het ‘geen persconferentie was voor alle media, maar enkele uitgenodigde media.’ “De betrokken journalist was niet uitgenodigd; stond niet op de lijst en werd daardoor, conform de procedures, door de bewaker niet binnengelaten.” Verder speelt mee, aldus Silvania, dat de zender ‘tot de dag van vandaag geen gehoor heeft gegeven aan een verzoek tot rectificatie.’

Tijdens een live uitgezonden reportage is te zien dat journalist Nicole Trinidad verslag doet van het feit dat zij het gebouw niet in mag. De beelden tonen dat een beveiligingsmedewerker haar de uitgang wijst. Directeur Jachmin Pinedo van Direct Media heeft er geen goed woord voor over. Zij noemt dit een ‘zwarte bladzijde voor de Curaçaose democratie.’ Volgens Pinedo is hier sprake van ‘censuur’ en ze vraagt zich hardop af ‘wat er speelt in het hoofd van de minister.’

(...) Al eerder was een medewerker van Direct het mikpunt van kritiek van Silvania. Toen richtte hij zijn pijlen op nieuwspresentator Gonzalo Cuales. Volgens Pinedo werd zij destijds gewaarschuwd dat zij haar casino bij het tegenwoordige Harbor Hotel in Otrobanda goed in de gaten moest houden. In 2004 bepaalde de rechter in een zaak dat de regering journalisten moet toelaten tot alle persconferenties om hen in staat te stellen hun werk op normale wijze uit te voeren, een en ander op dezelfde voet als de journalisten van andere media.

bron 5

Uit: <https://www.iwm.org.uk/collections/item/object/20633>

Bijschrift: Deze propagandaposter verscheen in Duitsland gedurende de periode 1914-1918.

Vertaling: Aluminium, koper, messing, nikkel en tin is er genoeg in het land! Haal het tevoorschijn - het leger heeft het nodig!

bron 6

Uit: <https://www.75jaarvrijheid.nl/artikel/2138972/operatie-gomorra-dresden-was-erg-maar-hamburg-nog-veel-erger>

Operatie Gomorra: Dresden was erg, maar Hamburg nog veel erger

HAMBURG - Op 24 juli 1943 start de Britse RAF met een reeks bomaanvallen op de Duitse havenstad Hamburg. De haveninstallaties en de wapenindustrie zijn volgens de overheidsbevelen de targets, maar de gebruikte tactieken laten een andere agenda zien: het doelgericht zaaien van zo veel mogelijk dood en verwoesting. In die zin was de naam van de Britse operatie - Gomorra - veelbetekenend.

Samen met Sodom was Gomorra een Bijbelse stad die vanwege de verdorvenheid van zijn inwoners door God in een regen van zwavel en vuur werd verwoest. In analogie met die geschiedenis koos Arthur Harris, de Britse bevelhebber van het Bomber Command van de RAF, Gomorra als naam van een reeks zware bombardementen op Hamburg. De bedoeling was dat de stad meerdere aanvallen te verduren zou krijgen en met de manier waarop dat gebeurde, bevestigde Harris zijn bijnaam 'Bomber' Harris.

Alles verwoestende aanvallen

Want ondanks dat de Britten hun bombardementen op de Duitse steden 'strategisch' noemden, gericht op het uitschakelen van industrie, spoorverbindingen en andere installaties die belangrijk waren voor de Duitse oorlogsinspanningen, waren de bombardementen voor een belangrijk deel gericht op het breken van het moreel van de Duitse bevolking. En hoe kon dat beter dan door het zaaien van totale verwoesting? Bovendien was een zeker revanchisme de RAF niet vreemd, kijkend naar wat de Duitse Luftwaffe eerder had aangericht in steden als Londen, Liverpool, Coventry maar ook in Rotterdam.

bron 7

Uit: <https://historiek.net/conferentie-van-jalta-1945/1862/>

Hartelijkheid in Teheran

De conferentie van Jalta was niet de eerste gelegenheid waarop de drie leiders elkaar spraken. Ruim anderhalf jaar eerder, november 1943, sprak het drietal elkaar al in Teheran. De twee democratische leiders en de communistische Sovjetleider stapten over hun ideologische verschillen heen om te bespreken hoe nazi-Duitsland tot onvoorwaardelijke capitulatie kon worden gedwongen. Hoewel de Duitsers toen al nederlagen hadden geleden bij Stalingrad en El-Alamein, was de oorlog namelijk nog volop bezig. En de Duitsers waren vooralsnog verre van definitief verslagen.

In Teheran bespraken Churchill, Roosevelt en Stalin daarom de mogelijkheden om een geallieerde landing in Noordwest-Europa te laten plaatsvinden. Op die manier hoopten de leiders een beslissend tweede front te openen. Hitler zou de militaire druk niet meer aankunnen, de Duitse oorlogsindustrie zou de strijd niet kunnen bijbenen en het Duitse, militaire moraal zou tot vriespeil dalen. Ook gaf Stalin in Teheran aan die andere agressor, Japan, aan te willen pakken.

Over de naoorlogse situatie werd toen maar weinig gedebatteerd. Ja, om Stalins hulp in het vervolg van de oorlog te behouden, deden de westerse mogendheden enkele toezeggingen: de Sovjet-Unie mocht de Baltische staten annexeren en de naoorlogse grenzen voor Polen werden langs de Oder-Neissegrens en de Curzonlijn vastgesteld. Ook besprak het drietal verschillende toekomstschetsen voor het naoorlogse Duitsland. Maar over het algemeen werd er weinig concreets afgesproken. Het optimistische drietal sprak voornamelijk over de nieuwe strategische, militaire plannen, die het tij voor de geallieerden in de oorlog moesten doen keren.

bron 8

Uit: https://www.google.com/search?q=behrendt+gorbatsjov+1985&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwiSnLjM8PP_AhUFVzABHRumBqIQ0pQJegQIDBAB&biw=1280&bih=609&dpr=1.5#imgsrc=jCfFhIOcbKgqM

Deze spotprent werd in 1985 getekend door de Nederlandse cartoonist Frits Behrendt. Behrendt stond bekend als cartoonist die zich tegen alle vormen van totalitaire dictatuur verzette.

Het onderschrift 'Vorwärts Genossen!' betekent 'Voorwaarts kameraden.'

Toelichting: De persoon links is Gorbatsjov.